

בבית המשפט העליון

ע"א 4633/23

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערערת: פלונית

נ ג ד

המשיב: פלוני

ערעור על החלטתו של בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו מיום 4.6.2023 בתלה"מ 1082-04-23 ובתלה"מ 1101-04-23 שניתנה על ידי כבוד השופט א' שני

בשם המערערת: בעצמה

פסק-דין

ערעור על החלטתו של בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו (השופט א' שני) מיום 4.6.2023 בתלה"מ 1082-04-23 ובתלה"מ 1101-04-23 (להלן: ההליכים) שלא לפסול עצמו מלדון בעניינה של המערערת.

1. המערערת והמשיב הם בני זוג לשעבר, ולהם בן משותף (להלן: הקטין). בין הצדדים התנהלו הליכים משפטיים רבים, וזהו ערעור הפסלות השני שמגישה המערערת, לאחר שערעור קודם על החלטה הדוחה בקשת פסלות מטעמה (להלן: בקשת הפסלות הקודמת) נדחה בפסק דיני מיום 20.4.2021 (ע"א 2618/21).

2. חלק מן ההליכים בין הצדדים עסקו בטענת המשיב כי המערערת פועלת לנכר את הקטין ממנו ולפגוע בקשר ביניהם. ביום 22.8.2021 נתן המותב פסק דין בתביעה שהגיש המשיב למתן סעדים למניעת הנתק בינו ובין הקטין, שלפי הנטען גורמת המערערת (להלן: פסק הדין בתלה"מ 41399-10-20). בפסק הדין ציין המותב "אין עורר כי מאז חודש אוגוסט 2020 ועד היום לא פגש הקטין [משיב] ולמרות החלטות שיפוטיות

לא בוצע בעטייה של [המערערת] כל טיפול לחידוש הקשר". המותב קיבל את התביעה והורה, בין היתר, כי הקטין ימשיך להיות מטופל במכון "מפגשים" בנוגע לחידוש הקשר עם המשיב, וכי הסיוע המשפטי ימנה לקטין אפוטרופוס לדין.

3. בחודש אפריל 2023 הגיש המשיב את שני ההליכים נושא הערעור דנן. הראשון עניינו בתביעה נזיקית כלפי המשיבה בשל הנזקים שייחס לה בעקבות ניכור הקטין ממנו, לטענתו (תלה"מ 1082-04-23); והשני עניינו בתביעה לפטור את המערער ממזונות הקטין כל עוד הוא אינו פוגש את המערער (תלה"מ 1101-04-23).

4. ביום 4.6.2023 התקיים דיון בהליכים אלה, ובפתח הדיון הגישה המערערת בקשת פסלות בכתב. לטענתה, הבקשה הוגשה "על רקע הצטברות נסיבות חריגה המצביעה על משוא פנים כבד", ובכללן החלטות שנתן המותב בהליכים שונים שהתנהלו בין הצדדים בשנים 2020-2022 ושבהן נעתר לבקשות המשיב בלא שנתן למערערת הזדמנות להתייחס אליהן. כמו כן נטען כי המותב נעתר ביום 23.4.2023 לבקשת המשיב לדחות דיון חרף התנגדות המערערת, אך מאידך דחה בקשה דומה שלה ביום 24.5.2023. נוכח התנגדות המשיב.

עוד הפנתה המערערת להתבטאויות שונות של המותב בתלה"מ 41399-10-20 ובהליך נוסף שהתנהל בין הצדדים (תמ"ש 6454-03-22), אף הן בין השנים 2020-2022, ובהן כי טענותיה "נעדרות הגינות [...] טענות בעלמא 'מן היקב ומן הגורן'"; "כאשר טוענת [המערערת] כי בית המשפט חסר סמכות ליתן את הסעדים המבוקשים, כמו מציבה היא את עצמה 'במחנה' הגורס כי אין מה לעשות כנגד הורה משמורן המעודד קיום נתק בקשר עם ההורה האחר"; "טענה שאינה מכבדת את בעליה"; "טענה מקוממת"; ו"קשה להאמין שעניין לי בעורכת דין", בהתייחס לכך שהמערערת היא עורכת דין במקצועה. המערערת טענה כי בדבריו התייחס המותב באופן "שלילי, מבזה ומגמתי" לטיעוניה וכי נוכח כך עליו לפסול את עצמו מלדון בעניינה.

5. המותב דחה את בקשת הפסלות על אתר, וציין כי הזכות לשבת בדין היא גם החובה לשבת בדין וזאת גם "בהינתן המשאב השיפוטי המצוי בצמצום" ובשים לב לכלל משפחה אחת – שופט אחד, "המכיר את הצדדים היטב בסוגיות שבפניו". המותב הטעים כי טענת פסלות יש להעלות בהזדמנות הראשונה, אך חודש לפני הגשת בקשת הפסלות הגישה המערערת בקשה באחד ההליכים בעניין אחר ולא העלתה את טענת הפסלות, אשר מתייחסת לאירועים מן השנים 2020-2022. המותב קבע שהמערערת "מתרעמת על כי נמתחה עליה ביקורת לא פשוטה", אך כי עיון בפסקי דין של בית המשפט המחוזי

בערעורים שהגישה המערערת מגלה "כי גם זה האחרון לא חסך ביקורת מן [המערערת], ולמעשה, אולי באופן רצוף, ניסתה [המערערת] לתמרן בהליכים המשפטיים על דרך טענות לסמכות, טענות לאי יכולת לשפוט, וכן הלאה".

6. מכאן הערעור שלפניי בו חוזרת המערערת על טענותיה ומוסיפה כי בהחלטת המותב בבקשת הפסלות אין התייחסות לכך שנעתר לבקשות המשיב מבלי לאפשר לה זכות תגובה. כמו כן, טוענת המערערת כי דברי המותב בדבר "ביקורת לא פשוטה" שנתמחה עליה גם על-ידי ערכאת הערעור, מחזקים את טענותיה שכן ביקורת שנמתחת על בעל דין, אפילו על-ידי ערכאת הערעור, "אין בהן כדי להצדיק פגיעה בזכויותיו [...]". המערערת מוסיפה כי המותב מייחס לה ניסיון "לתמרן בהליכים המשפטיים", ובכך מוכיח את הדעה המוקדמת השלילית כלפיה וכי דעתו "נעולה" לשמיעה הוגנת של טענותיה. המערערת סבורה כי דברי המותב "המכיר את הצדדים היטב בסוגיות שבפניו", יוצרים חשש "לדעות מוקדמות". המערערת טוענת כי שגה המותב בקביעה לפיה הבקשה הוגשה בשיהוי, שכן "בקשת הפסלות מתייחסת לנסיבות במסגרת מספר הליכים [...] בקשת הפסלות הוגשה בד בבד עם הגשת כתבי ההגנה ב[הליכים] ובטרם התקיימה ישיבת קדם המשפט הראשונה בתיקים אלו".

7. דין הערעור להידחות. תקנה 173(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 מורה כי בקשת פסלות תועלה "מיד לאחר שנודע לבעל הדין על עילת הפסלות ולפני כל טענה אחרת". בענייננו טענות המערערת מתייחסות להתבטאויות ולהחלטות שניתנו חודשים ארוכים, ואף שנים, לפני שהעלתה את טענת הפסלות נושא הערעור דנן. זאת, אף שהמערערת הגישה את בקשת הפסלות הקודמת לאחר חלק מן ההתבטאויות וההחלטות שאליהן היא מתייחסת כעת; ואף שלאחר קרות כל האירועים המקימים לדעת המערערת עילת פסלות, המשיכו להתנהל בין הצדדים הליכים בפני המותב, מבלי שהמערערת העלתה גם במסגרתם את קיומה של עילת הפסלות ולו ברמז. לא אחת נפסק כי טענת פסלות אינה "נשק סודי" שאותו רשאי בעל דין לשמור באמתחתו לשעת כושר (ראו: ע"א 1551/23 פלונית נ' פלוני, פסקה 11 (22.3.2023)), והדברים יפים לענייננו.

די בכך כדי לדחות את הערעור.

8. למעלה מן הצורך אוסיף ואציין כי רק במקרים חריגים ונדירים שבהם התבטאויות המותב הן בעלות אופי מובהק ונחרץ תקום עילה לפסילתו בגינן (ראו והשוו: 5463/22 פלונית נ' פלוני, פסקה 11 (18.10.2022)). בענייננו, המותב הביע מורת רוח מן הטענות שהעלתה המערערת ומהתנהלותה הדיונית בהליכים קודמים שהתנהלו

בין הצדדים, ואף אם היה מקום לנסח חלק מקביעותיו של המותב בהקשר זה באופן מתון יותר, לא מצאתי כי דבריו נמנים עם אותם מקרים חריגים ונדירים שבהם קמה הצדקה לפסילתו מלשבת בדין (השוו: ע"א 782/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 12 (20.4.2021)).

יתר טענות המערערת המופנות כלפי החלטות דיוניות שקיבל המותב, מקומן בהליכי ערעור מתאימים, ולא בהליך פסלות שופט (ראו: שס, פסקה 11).

9. מכל הטעמים המפורטים לעיל, הערעור נדחה. משלא התבקשה תשובה, לא ייעשה צו להוצאות.

ניתן היום, ג' בתמוז התשפ"ג (22.6.2023).

ה נ ש י א ה